

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 28ης Σεπτεμβρίου 1993 *

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-57/92 και T-75/92,

Graf Yorck von Wartenburg, πρώην έκτακτος υπάλληλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκπροσωπούμενος από τους Georges Vandersanden και Laure Levi, δικηγόρους Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Alex Schmitt, 62, avenue Guillaume,

προσφεύγων,

κατά

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκπροσωπούμενου από τον Jorge Campinos, jurisconsultus, επικουρούμενο από τον Christian Pennera, προϊστάμενο τμήματος, και την Els Vandenbosch, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με τόπο επιδόσεων τη Γενική Γραμματεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Kirchberg,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 10ης Δεκεμβρίου 1991, αφενός μεν καθόσον υποχρεώνει τον προσφεύγοντα να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα για να τύχει της αποζημίωσης επανεγκαταστάσεως, αφετέρου δε καθόσον συνιστά άρνηση χορηγήσεως της εν λόγω αποζημιώσεως,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους D. P. M. Barrington, Πρόεδρο, K. Lenaerts και A. Καλογερόπουλο, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 13ης Ιουλίου 1993,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Στις 12 Ιουνίου 1974 ο προσφεύγων, Graf Yorck von Wartenburg, προσλήφθηκε ως έκτακτος υπάλληλος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (στο εξής: Κοινοβούλιο).
- 2 Από την 1η Νοεμβρίου 1987 τοποθετήθηκε στις Βρυξέλλες, όπου εργάστηκε έως τις 31 Δεκεμβρίου 1988, ημερομηνίας οριστικής λήξεως των καθηκόντων του.
- 3 Μετά την τοποθέτησή του στις Βρυξέλλες και την εγκατάστασή του στην πόλη αυτή μαζί με τη σύζυγό του, ο προσφεύγων ζήτησε από την αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (στο εξής: ΑΔΑ) να του χορηγηθεί αποζημίωση πρώτης εγκαταστάσεως. Η αίτησή του απορρίφθηκε. Εντούτοις, ύστερα από δύο αποφάσεις που εξέδωσε το Πρωτοδικείο, την πρώτη, ερήμην, στις 30 Ιανουαρίου 1990, T-42/89, Graf Yorck von Wartenburg κατά Κοινοβούλιο (Συλλογή 1990, σ. II-31), και τη δεύτερη, κατόπιν ανακοπής που άσκησε το Κοινοβούλιο, στις 4 Ιουλίου 1990, T-42/89 OPPO, Κοινοβούλιο κατά Graf Yorck von Wartenburg (Συλλογή 1990, σ. II-299), η ΑΔΑ υποχρεώθηκε να καταβάλει στον προσφεύγοντα αποζημίωση πρώτης εγκαταστάσεως ίση προς αποδοχές δύο μηνών.
- 4 Στις 4 Μαρτίου 1988 η σύζυγος του προσφεύγοντος «εγκατέλειψε χωρίς ελπίδα επανόδου τη συζυγική κατοικία», σύμφωνα με τη διαπίστωση που περιέχεται στην απόφαση της 12ης Ιουλίου 1990 του tribunal d'arrondissement de Luxembourg, με την οποία το δικαστήριο αυτό απήγγειλε το διαζύγιο των ενδιαφερομένων. Η σύζυγός του επανεγκαταστάθηκε στην προηγούμενη κατοικία της στο Mamer, όπως διαπίστωσε το Πρωτοδικείο με την προαναφερθείσα απόφασή του Graf Yorck von Wartenburg κατά Κοινοβούλιου.
- 5 Στις 18 Απριλίου 1988 η σύζυγος του προσφεύγοντος κατέθεσε αίτηση διαζυγίου στο tribunal d'arrondissement de Luxembourg.

- 6 Με διάταξη ασφαλιστικών μέτρων της 8ης Αυγούστου 1988 της επιτράπηκε να κατοικεί χωριστά από τον σύζυγό της στο Mamer, διαρκούσης της δίκης, απαγορεύθηκε δε στον προσφεύγοντα να την ενοχλεί στην κατοικία αυτή. Του προσφεύγοντος, ο οποίος κατοικούσε και εργαζόταν τότε στις Βρυξέλλες, απορρίφθηκε ανταγωνικό αίτημα να μπορεί να κατοικεί στο ίδιο ακίνητο με τη σύζυγό του, «διότι η διαμόρφωση του χώρου δεν επέτρεπε τη συγκατοίκηση, έστω και περιοδική, των διαδίκων, χωρίς να διαταραχθεί σοβαρά η δίκη σχετικά με το διαζύγιο». Η προσωρινή επιμέλεια του ανηλίκου τέκνου του προσφεύγοντος ανατέθηκε στη σύζυγό του με διάταξη ασφαλιστικών μέτρων της ίδιας ημέρας.
- 7 Στις 9 Νοεμβρίου 1988 ο προσφεύγων ζήτησε να του χορηγηθεί αποζημίωση λόγω της λήξεως των καθηκόντων του και εγκαταστάθηκε, από 1ης Ιανουαρίου 1989, στη διεύθυνση που είχε στις Βρυξέλλες.
- 8 Στις 31 Δεκεμβρίου 1988 ο προσφεύγων, υπηρετών πάντοτε στις Βρυξέλλες, υπήχθη στο ευεργετικό μέτρο της λήξεως των καθηκόντων κατ' εφαρμογήν του κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ) 2274/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη θέσπιση ειδικών μέτρων εξόδου από την υπηρεσία των εκτάκτων υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 209, σ. 1). Όπως είχε δηλώσει με την αίτησή του της 9ης Νοεμβρίου 1988, ο προσφεύγων συνέχισε να ζει στις Βρυξέλλες.
- 9 Στις 12 Ιουλίου 1990 το tribunal d'arrondissement του Λουξεμβούργου απήγγειλε το διαζύγιο μεταξύ του προσφεύγοντος, κατοίκου Βρυξελλών, και της συζύγου του, κατοίκου Mamer, λόγω χωρισμού των συζύγων πέραν του ενός έτους.
- 10 Στις 7 Οκτωβρίου 1991 ο προσφεύγων υπέβαλε στην ΑΔΑ αίτηση χορηγήσεως αποζημιώσεως επανεγκαταστάσεως λόγω της μετοικεσίας του από τις Βρυξέλλες στο Mamer.
- 11 Στις 22 Νοεμβρίου 1991 ο προσφεύγων υπέβαλε στη διοίκηση πιστοποιητικό κατοικίας που είχε εκδώσει ο Δήμος του Mamer στις 21 Νοεμβρίου 1991 και το

οποίο βεβαίωνε ότι ήταν εγγεγραμμένος στο μητρώο κατοίκων του Δήμου του Mamer από τις 6 Αυγούστου 1973 και ότι από την ημερομηνία αυτή είχε την κατοικία του στη δηλωθείσα διεύθυνση.

- 12 Με έγγραφο της 10ης Δεκεμβρίου 1991 ο Γενικός Διευθυντής Προσωπικού, Προϋπολογισμού και Οικονομικών γνωστοποίησε στον προσφεύγοντα ότι είχε δικαίωμα να λάβει αποζημίωση επανεγκαταστάσεως ίση προς τον βασικό μισθό του δύο μηνών, εφόσον προσκόμιζε απόδειξη της επανεγκαταστάσεώς του καθώς και της οικογενείας του στη διεύθυνση που ανέφερε στην επιστολή του. Επέστησε πάντως την προσοχή του προσφεύγοντος στο γεγονός ότι, αφού τα καθήκοντά του στις Βρυξέλλες είχαν λήξει πριν από την παρέλευση τριών ετών από της ημερομηνίας αλλαγής της τοποθετήσεώς του, ήταν υποχρεωμένος να αποδώσει τα δύο τρίτα του ποσού που του είχε καταβληθεί με την ευκαιρία αυτή ως αποζημίωση πρώτης εγκαταστάσεως. Του ζήτησε δε να έλθει σε απευθείας επαφή με τον αρμόδιο υπάλληλο.
- 13 Στις 15 Ιανουαρίου 1992 ο προσφεύγων υπέβαλε ένσταση κατά του εγγράφου αυτού της 10ης Δεκεμβρίου 1991, κατά το μέτρο που τον υποχρέωνε αφενός μεν να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα για να τύχει της αποζημιώσεως επανεγκαταστάσεως, αφετέρου δε να αποδώσει τα δύο τρίτα της αποζημιώσεως πρώτης εγκαταστάσεως που του είχε χορηγηθεί σε εκτέλεση των προαναφερθεισών αποφάσεων Graf Yorck von Wartenburg κατά Κοινοβουλίου και Κοινοβούλιο κατά Graf Yorck von Wartenburg. Η ένσταση αυτή απορρίφθηκε σιωπηρά από την ΑΔΑ.
- 14 Στις 24 Φεβρουαρίου 1992 ο προσφεύγων υπέβαλε, ως συντηρητικό μέτρο, δεύτερη ένσταση κατά του ίδιου εγγράφου της ΑΔΑ της 10ης Δεκεμβρίου 1991, κατά το μέτρο που μπορούσε να αποτελέσει σιωπηρή απόφαση αρνήσεως χορηγήσεως της αποζημιώσεως επανεγκαταστάσεως. Η ένσταση αυτή παρέμεινε επίσης χωρίς ρητή απάντηση και επομένως απορρίφθηκε σιωπηρά.
- 15 Στις 3 Απριλίου 1992 η ΑΔΑ απηύθυνε στον προσφεύγοντα έγγραφο με το οποίο του ζητούσε, ενόψει των στοιχείων που αναφέρονταν στην προαναφερθείσα διάταξη ασφαλιστικών μέτρων, η οποία είχε εκδοθεί στο πλαίσιο της δίκης του διαζυγίου του, συμπληρωματικές πληροφορίες για την οικογενειακή του κατάσταση, προκειμένου να εκτιμήσει αν ήταν επαρκή τα αποδεικτικά στοιχεία που είχε προσκομίσει για να στηρίξει την αίτησή του. Στις 15 Ιουνίου 1992 ο προσφεύγων αρνήθηκε να συμμορφωθεί σ' αυτό το αίτημα χορηγήσεως πληροφοριών.

- 16 Εξάλλου, στις 10 Μαΐου 1992 ο προσφεύγων επέστησε την προσοχή της ΑΔΑ στο γεγονός ότι στα προηγούμενα έγγραφά της δεν είχε κάνει καμία μνεία του ζητήματος αποδόσεως της αποζημιώσεως πρώτης εγκαταστάσεως.
- 17 Στις 11 Ιουνίου 1992 η ΑΔΑ απάντησε στο έγγραφο του προσφεύγοντος της 10ης Μαΐου 1992 ως εξής: «Αντικείμενο: Χορήγηση της αποζημιώσεως επανεγκαταστάσεως της 7ης Οκτωβρίου 1991. Σε απάντηση του εγγράφου σας της 10ης Μαΐου 1992, που αφορά την αποζημίωση επανεγκαταστάσεως που σας χορηγήθηκε κατά την τοποθέτησή σας στις Βρυξέλλες την 1η Νοεμβρίου 1987, έχω την τιμή να επιβεβαιώσω το έγγραφό μου της 2ας Απριλίου 1992. Κατά συνέπεια, δεν οφείλετε να αποδώσετε στο κοινοτικό όργανο τα ποσά που καταβλήθηκαν γι' αυτή την αποζημίωση πρώτης εγκαταστάσεως.»
- 18 Στις 7 Ιουλίου 1992 ο προσφεύγων απάντησε στο έγγραφο αυτό τονίζοντας ότι η μνεία αποζημιώσεως «επανεγκαταστάσεως» ήταν συνέπεια «αβλεψίας του συντάκτη» και ζητώντας από το Κοινοβούλιο να διορθώσει το λάθος αυτό.

Διαδικασία

- 19 Υπό τις περιστάσεις αυτές, ο προσφεύγων άσκησε την πρώτη προσφυγή κατόπιν της σιωπηράς απορρίψεως της ενστάσεώς του της 15ης Ιανουαρίου 1992 από την ΑΔΑ. Η προσφυγή αυτή κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 14 Αυγούστου 1992, όπου πρωτοκολλήθηκε με τον αριθμό T-57/92.
- 20 Ο προσφεύγων άσκησε δεύτερη προσφυγή μετά τη σιωπηρή απόρριψη της ενστάσεώς του της 24ης Φεβρουαρίου 1992. Η προσφυγή αυτή κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 22 Σεπτεμβρίου 1992, όπου πρωτοκολλήθηκε με τον αριθμό T-75/92.
- 21 Με υπόμνημα που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 20 Οκτωβρίου 1992, το Κοινοβούλιο υπέβαλε ένσταση απαραδέκτου στην υπόθεση T-57/92. Με διάταξη της 2ας Φεβρουαρίου 1993 αποφασίστηκε η συνεκδίκαση της ενστάσεως αυτής με την ουσία της υποθέσεως. Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πέμπτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

- 22 Με διάταξη της 25ης Ιουνίου 1993 αποφασίστηκε η συνεκδίκαση των προσφυγών που ασκήθηκαν στις 12 Αυγούστου και στις 22 Σεπτεμβρίου 1992 προς διευκόλυνση της διαδικασίας και προς έκδοση κοινής απόφασης.
- 23 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου στη συνεδρίαση της 13ης Ιουλίου 1993.

Αιτήματα των διαδίκων

- 24 Ο προσφεύγων ζητεί στην υπόθεση T-57/92 από το Πρωτοδικείο:
- 1) να κρίνει την παρούσα προσφυγή παραδεκτή και βάσιμη·
 - 2) κατά συνέπεια, να ακυρώσει την απόφαση της ΑΔΑ της 10ης Δεκεμβρίου 1991 και, εφόσον είναι αναγκαίο, τη σιωπηρή απόφαση απορρίψεως της ενστάσεως που υπέβαλε ο προσφεύγων στις 15 Ιανουαρίου 1992 και να αναγνωρίσει το δικαίωμα του προσφεύγοντος να λάβει την αποζημίωση επανεγκαταστάσεως, προσαυξημένη κατά τόκους υπερημερίας προς 8 % από 7ης Οκτωβρίου 1991, καθώς και να τον απαλλάξει από κάθε υποχρέωση επιστροφής της αποζημιώσεως πρώτης εγκαταστάσεως που του είχε χορηγηθεί·
 - 3) να καταδικάσει, σε κάθε περίπτωση, το καθού στο σύνολο των δικαστικών εξόδων, όπως ορίζεται στα άρθρα 90 και 91 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.

Ο προσφεύγων ζητεί στην υπόθεση T-75/92 από το Πρωτοδικείο:

- 1) να κρίνει την παρούσα προσφυγή παραδεκτή και βάσιμη·
- 2) να ακυρώσει την απόφαση της ΑΔΑ της 10ης Δεκεμβρίου 1991 και, εφόσον κρίνει αναγκαίο, τη σιωπηρή απόφαση απορρίψεως της ενστάσεως που υπέβαλε ο προσφεύγων στις 24 Φεβρουαρίου 1992 και να αναγνωρίσει το δικαίωμα του προσφεύγοντος να λάβει αποζημίωση επανεγκαταστάσεως ανερχόμενη σε μισθούς δύο μηνών, προσαυξημένη κατά τόκους υπερημερίας προς 8 % από 7ης Οκτωβρίου 1991·

- 3) να καταδικάσει, σε κάθε περίπτωση, το καθού στο σύνολο των δικαστικών εξόδων, όπως ορίζεται στα άρθρα 90 και 91 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.

25 Το Κοινοβούλιο ζητεί στην υπόθεση T-57/92 από το Πρωτοδικείο:

- 1) να κρίνει την προσφυγή απαράδεκτη·
- 2) άλλως, να την κρίνει αβάσιμη·
- 3) να κρίνει επί των δικαστικών εξόδων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Το Κοινοβούλιο ζητεί στην υπόθεση T-57/92 από το Πρωτοδικείο:

- 1) να κρίνει την προσφυγή αβάσιμη·
- 2) να κρίνει επί των δικαστικών εξόδων σύμφωνα με τα άρθρα 87, παράγραφος 2, και 88 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.

Ισχυρισμοί και επιχειρήματα των διαδίκων

- 26 Η πρώτη προσφυγή έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως του Κοινοβουλίου της 10ης Δεκεμβρίου 1991 καθόσον απαιτεί αφενός συμπληρωματικές αποδείξεις της επανεγκαταστάσεως του προσφεύγοντος και της οικογενειάς του, πράγμα που, κατά τον προσφεύγοντα, συνιστά παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, και αφετέρου την απόδοση των δύο τριτών της αποζημιώσεως πρώτης εγκαταστάσεως κατά παράβαση, πάντοτε κατά τον προσφεύγοντα, του δεδικασμένου και του άρθρου 24, παράγραφος 1, του Καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Κοινοτήτων (στο εξής: Καθεστώς).

- 27 Η δεύτερη προσφυγή έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως του Κοινοβουλίου της 10ης Δεκεμβρίου 1991 καθόσον αρνείται να χορηγήσει στον προσφεύγοντα την αποζημίωση επανεγκαταστάσεως, κατά παράβαση, κατ' αυτόν, του άρθρου 24, παράγραφος 2, του Καθεστώτος.

Επί του παραδεκτού της πρώτης προσφυγής

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 28 Το Κοινοβούλιο προέβαλε ένσταση απαραδέκτου κατά της πρώτης προσφυγής. Καθόσον αφορά το πρώτο θέμα της προσφυγής, δηλαδή την απαίτηση συμπληρωματικών αποδείξεων της επανεγκαταστάσεως του προσφεύγοντος, ισχυρίζεται ότι από το αίτημα του προσφεύγοντος προκύπτει ότι πρόκειται για «αναγνωριστική» προσφυγή και όχι για προσφυγή ακυρώσεως. Κατά πάγια όμως νομολογία, το Πρωτοδικείο αρνείται να απευθύνει εντολές στα κοινοτικά όργανα ή να τα υποκαταστήσει (απόφαση της 11ης Ιουλίου 1991, T-19/90, Von Hoessle κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 1991, σ. II-615).
- 29 Με το υπόμνημα αντικρούσεως το Κοινοβούλιο υποστηρίζει εξάλλου ότι, καθόσον ο προσφεύγων ζητεί την ακύρωση του εγγράφου του Γενικού Διευθυντή Προσωπικού, Προϋπολογισμού και Οικονομικών της 10ης Δεκεμβρίου 1991, που επιβάλλει την υποχρέωση αποδείξεως, το αίτημά του είναι επίσης απαράδεκτο. Πράγματι, κατά το μέτρο αυτό, το εν λόγω έγγραφο δεν αποτελεί βλαπτική πράξη. Κατά συνέπεια, το έγγραφο του προσφεύγοντος της 15ης Ιανουαρίου 1992 δεν μπορεί να αποτελεί ένσταση κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ), του οποίου την εφαρμογή στους εκτάκτους υπαλλήλους προβλέπει το άρθρο 46 του Καθεστώτος. Το έγγραφο αυτό της 15ης Ιανουαρίου 1992, που αποτελεί ασφαλώς ένσταση, καθόσον αφορά το ζήτημα της αποδόσεως του αχρεωστήτως καταβληθέντος που συνδέεται με την καταβολή της αποζημιώσεως πρώτης εγκαταστάσεως, είχε ως αντικείμενο, καθόσον αφορά την αποζημίωση επανεγκαταστάσεως, την ικανοποίηση του αρχικού αιτήματος του προσφεύγοντος της 7ης Οκτωβρίου 1991. Κατά το Κοινοβούλιο, δεν πρόκειται για ένσταση από την άποψη αυτή, εφόσον η διοικητική προθεσμία των τεσσάρων μηνών που προβλέπει το άρθρο 90, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, η οποία είχε αρχίσει να τρέχει στις 7 Οκτωβρίου 1991, δεν είχε λήξει στις 15 Ιανουαρίου. Το Κοινοβούλιο θεωρεί ως απόδειξη το γεγονός ότι ο προσφεύγων ορθώς κατέθεσε πραγματική ένσταση για το θέμα αυτό στις 24 Φεβρουαρίου 1992 και ότι στο πλαίσιο αυτό εκτυλίσσεται η παράλληλη δίκη T-75/92.

- 30 Καθόσον αφορά το δεύτερο θέμα της προσφυγής, δηλαδή την απόδοση της αποζημίωσης πρώτης εγκαταστάσεως, το Κοινοβούλιο εκθέτει ότι το αίτημα αυτό είναι άνευ αντικειμένου. Πράγματι, η ΑΔΑ έδωσε θετική απάντηση στην ένσταση του προσφεύγοντος στις 2 Απριλίου 1992, δηλαδή πριν από την εκπνοή της προθεσμίας απαντήσεως. Η απάντηση αυτή επιβεβαιώθηκε με έγγραφο της 11ης Ιουνίου 1992. Το Κοινοβούλιο ισχυρίζεται ότι το σφάλμα εκ παραδρομής που περιείχε το τελευταίο αυτό έγγραφο, καθόσον αναφερόταν στην αποζημίωση «επανεγκαταστάσεως» αντί «εγκαταστάσεως», δεν ήταν δυνατόν να παραπλανήσει τον προσφεύγοντα, ενόψει των συμφραζομένων αυτού του σφάλματος, που έδειχναν σαφώς ότι επρόκειτο για την αποζημίωση πρώτης εγκαταστάσεως.
- 31 Ο προσφεύγων απαντά, καθόσον αφορά το πρώτο θέμα της προσφυγής, ότι δεν πρόκειται για αναγνωριστική προσφυγή, αλλά για προσφυγή ακυρώσεως που βάλλει κατά της αποφάσεως της 10ης Δεκεμβρίου 1991, η οποία απαίτησε από αυτόν συμπληρωματικές αποδείξεις της επανεγκαταστάσεώς του. Προσθέτει δε ότι το αναγνωριστικό του αίτημα αποτελεί τη λογική συνέπεια του ακυρωτικού του αιτήματος στο πλαίσιο χρηματικής διαφοράς για την οποία το Πρωτοδικείο έχει αρμοδιότητα πλήρους δικαιοδοσίας.
- 32 Στο υπόμνημα απαντήσεως ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι το έγγραφο της 10ης Δεκεμβρίου 1991 αποτελεί ασφαλώς βλαπτική πράξη, η ακύρωση της οποίας μπορεί να ζητηθεί ανεξάρτητα από τη δεύτερη προσφυγή. Πράγματι, με το έγγραφο αυτό, η ΑΔΑ «αρνήθηκε να αναγνωρίσει ότι τα αποδεικτικά στοιχεία του προσφεύγοντος ήταν εν τάξει» και παραβίασε έτσι τις διατάξεις της ανακοινώσεώς της προς τους μονίμους και εκτάκτους υπαλλήλους που παύουν οριστικά τα καθήκοντά τους, του Φεβρουαρίου 1991 (στο εξής: ανακοίνωση του Φεβρουαρίου 1991, υπόμνημα απαντήσεως, σ. 4 και 5).
- 33 Ο προσφεύγων παραιτείται του δευτέρου αιτήματος της προσφυγής, για το οποίο δέχεται ότι κατέστη άνευ αντικειμένου. Υποστηρίζει όμως ότι η στάση του Κοινοβουλίου τον ανάγκασε να ασκήσει προσφυγή, μολονότι είχε ήδη εκδοθεί ευνοϊκή απόφαση. Πράγματι, τα έγγραφα της 19ης Μαρτίου και της 2ας Απριλίου 1992 δεν περιήλθαν ποτέ σ' αυτόν, ενώ το έγγραφο της 11ης Ιουνίου 1992 ήταν διφορούμενο, αφού αναφερόταν σε αποζημίωση επανεγκαταστάσεως αντί πρώτης εγκαταστάσεως, και το αίτημά του για διευκρίνιση του σημείου αυτού παρέμεινε αναπάντητο. Φρονεί, κατά συνέπεια, ότι το γεγονός αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την κατανομή των δικαστικών εξόδων.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 34 Το Πρωτοδικείο σημειώνει καταρχάς ότι ο προσφεύγων παραιτήθηκε από την προσφυγή του καθώςον αφορά την απόδοση της αποζημιώσεως πρώτης εγκαταστάσεως.
- 35 Πρέπει να τονιστεί εξ αρχής ότι η υπόλοιπη προσφυγή πρέπει να ερμηνευθεί όχι ως «αναγνωριστική» προσφυγή, όπως ισχυρίζεται το Κοινοβούλιο, αλλά ως προσφυγή ακυρώσεως η οποία στρέφεται κατά του εγγράφου της 10ης Δεκεμβρίου 1991.
- 36 Όσον αφορά το παραδεκτό της προσφυγής, από την πάγια νομολογία προκύπτει ότι πράξεις δεκτικές προσφυγής ακυρώσεως αποτελούν μόνο τα μέτρα που παράγουν υποχρεωτικά νομικά αποτελέσματα τα οποία μπορούν να θίξουν τα συμφέροντα του προσφεύγοντος, μεταβάλλοντας, κατά τρόπο χαρακτηριστικό, τη νομική κατάστασή του, και τα οποία καθορίζουν την τελική άποψη του κοινοτικού οργάνου, ενώ αποκλείονται τα ενδιάμεσα μέτρα, σκόπός των οποίων είναι η προετοιμασία της τελικής αποφάσεως και τα οποία δεν μπορούν να προσβληθούν παρά μόνο παρεμπιπτόντως, με την άσκηση προσφυγής κατά των ακυρωσίμων πράξεων (βλ. παραδείγματος χάρη τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 7ης Απριλίου 1965, 11/64, Weighardt κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 85, και της 14ης Φεβρουαρίου 1989, 346/87, Bossi κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 303, καθώς και την απόφαση του Πρωτοδικείου της 22ας Ιουνίου 1990, T-32/89 και T-39/89, Μαρκόπουλος κατά Δικαστηρίου, Συλλογή 1990, σ. II-281, σκέψη 21).
- 37 Εν προκειμένω, πρέπει να τονιστεί ότι το έγγραφο του Γενικού Διευθυντή Προσωπικού, Προϋπολογισμού και Οικονομικών της 10ης Δεκεμβρίου 1991 αναφέρει τα εξής: «Έλαβα την επιστολή σας της 7ης Οκτωβρίου 1991 με την οποία ζητείτε να σας καταβληθεί η αποζημίωση επανεγκαταστάσεως μετά τη λήξη των καθηκόντων σας στις 31 Δεκεμβρίου 1988. Υπήρξατε έκτακτος υπάλληλος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο Λουξεμβούργο από την 1η Ιουνίου 1974 έως στις 31 Οκτωβρίου 1987 και υπηρετήσατε στις Βρυξέλλες από την 1η Νοεμβρίου 1987 έως στις 31 Δεκεμβρίου 1988, στην ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος. Με την ευκαιρία της αλλαγής τοποθετήσεώς σας λάβατε διπλή αποζημίωση πρώτης εγκαταστάσεως. Όπως γνωρίζετε, δικαιούσθε αποζημιώσεως επανεγκαταστάσεως ίσης προς τον βασικό μισθό δύο μηνών, αν προσκομίσετε απόδειξη της επανεγκαταστάσεώς σας καθώς και της οικογένειάς σας στη διεύθυνση που αναφέρεται στην επιστολή σας. Προς τον σκοπό αυτό καλείσθε να έλθετε σε απευθείας επαφή με την Τ. στις Βρυξέλλες [BEL (...) τηλέφωνο (...)].»

38 Από το κείμενο του εγγράφου αυτού προκύπτει σαφώς ότι το έγγραφο αυτό συνιστά προπαρασκευαστική πράξη η οποία δεν βλάπτει τον προσφεύγοντα. Πράγματι, πρώτον, το έγγραφο αυτό προορίζεται να προπαρασκευάσει την απόφαση της ΑΔΑ περί χορηγήσεως ή αρνήσεως χορηγήσεως στον προσφεύγοντα αποζημιώσεως επανεγκαταστάσεως, πληροφωρώντας τον για τις υποχρεώσεις του σχετικά με την απόδειξη καθώς και για τα στοιχεία του προσώπου που είναι αρμόδιο για τον φάκελό του· δεύτερον, το έγγραφο αυτό δεν περιλαμβάνει καμία αναφορά στο έγγραφο που έστειλε ο προσφεύγων στις 22 Νοεμβρίου 1991 στη διοίκηση και δεν μπορεί επομένως να λογισθεί ως περιέχον αρνητική κρίση ως προς την επάρκειά του· και, τρίτον, το έγγραφο αυτό δεν διατυπώνει καμία συμπληρωματική απαίτηση σε σχέση με την ανακοίνωση του Φεβρουαρίου 1991, η οποία αναφέρει ότι «πρέπει να προσκομισθεί πιστοποιητικό κατοικίας που να αποδεικνύει ότι πραγματοποιήθηκε όντως η αλλαγή κατοικίας σας και, ενδεχομένως, της οικογενείας σας».

39 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι το έγγραφο της 10ης Δεκεμβρίου 1991 δεν μπορεί να θεωρηθεί βλαπτική πράξη και ότι, κατά συνέπεια, η προσφυγή πρέπει να κριθεί απαράδεκτη καθόσον βάλλει κατά του εγγράφου αυτού.

Επί της ουσίας της δεύτερης προσφυγής

— Επιχειρήματα των διαδίκων

40 Εκθέτοντας τους λόγους που τον οδήγησαν στην άσκηση της δεύτερης αυτής προσφυγής και τις διαφορές που τη χαρακτηρίζουν σε σχέση με την πρώτη προσφυγή, ο προσφεύγων τονίζει καταρχάς ότι η πρώτη του προσφυγή απέβλεπε στην ακύρωση του εγγράφου του Κοινοβουλίου της 10ης Δεκεμβρίου 1991, κατά το μέρος που απαιτούσε άλλες αποδείξεις της επανεγκαταστάσεως του πλην της προσκομίσεως πιστοποιητικών κατοικίας, ενώ η δεύτερη προσφυγή του αφορά την ακύρωση του εγγράφου αυτού κατά το μέρος που συνιστά άρνηση καταρχήν χορηγήσεως της αποζημιώσεως επανεγκαταστάσεως.

41 Ο προσφεύγων εκθέτει περαιτέρω ότι το Κοινοβούλιο δεν μπορεί, χωρίς να παραβεί το άρθρο 24, παράγραφος 2, του Καθεστώτος, να του αρνηθεί τη χορήγηση της αποζημιώσεως επανεγκαταστάσεως ίσης προς βασικούς μισθούς δύο μηνών, διότι, κατά τον χρόνο της οριστικής λήξεως των καθηκόντων του, πληρούσε όλες τις προϋποθέσεις που επιβάλλει η διάταξη αυτή. Ο προσφεύγων

διευκρινίζει ιδίως ότι υπάρχει επανεγκατάσταση υπαλλήλου του οποίου έληξαν οριστικά τα καθήκοντα κατά την έννοια του άρθρου 24 του Καθεστώτος όταν αφενός ο υπάλληλος έχει ειδοποιήσει τις τοπικές αρχές για την αναχώρησή του από τον τόπο υπηρεσίας του και αφετέρου έχει ειδοποιήσει τις τοπικές αρχές για την άφιξή του στον δήμο της χώρας όπου έχει αποφασίσει να επανεγκατασταθεί.

42. Εν προκειμένω, ο προσφεύγων επικαλείται τα ακόλουθα περιστατικά για να αποδείξει τον ισχυρισμό της επανεγκαταστάσεώς του στο Mamer:

- την επιστροφή, τον Ιανουάριο 1989, της βελγικής ειδικής αδειάς διαμονής που του είχε χορηγηθεί λόγω του τελευταίου τόπου υπηρεσιακής τοποθετήσεώς του, δηλαδή των Βρυξελλών.
- αίτηση παροχής δελτίου ταυτότητας αλλοδαπού, της 13ης Μαρτίου 1989, η οποία ανέφερε ως «ημερομηνία εισόδου» στο Λουξεμβούργο την «6η Αυγούστου 1973», χωρίς μνεία διακοπής κατοικίας στο Mamer από την τελευταία αυτή ημερομηνία· το δελτίο ταυτότητας αλλοδαπού, που χορηγήθηκε στον προσφεύγοντα βάσει της αιτήσεως αυτής τον Σεπτέμβριο 1989 και ίσχυσε έως τον Σεπτέμβριο 1994.
- πιστοποιητικό κατοικίας που εκδόθηκε από τον Δήμο του Mamer στις 21 Νοεμβρίου 1991, το οποίο βεβαίωνε ότι ο προσφεύγων είναι εγγεγραμμένος από τις 6 Αυγούστου 1973 στο μητρώο κατοίκων του Δήμου Mamer ως έχων την κατοικία του στο Mamer.
- δήλωση του προσφεύγοντος της 15ης Απριλίου 1992, με την οποία δήλωσε ότι είναι κύριος ιδιωτικής κατοικίας στο Ixelles (Βέλγιο), την οποία χρησιμοποιεί ως δευτερεύουσα κατοικία ή ως κατάλυμα, καθώς και ειδοποίηση-απόσπασμα καταλόγου του Δήμου Ixelles, που εκδόθηκε στις 3 Νοεμβρίου 1992 και πιστοποιούσε ότι ο προσφεύγων περιλαμβάνεται στον δημοτικό φορολογικό κατάλογο των δευτερευουσών κατοικιών.
- πολλές αποδείξεις καταβολής φόρου ακινήτων σχετικά με την οικία του στο Mamer των ετών 1990, 1991 και 1992.
- πιστοποιητικό της J. Gr., βουλευτή του Κοινοβουλίου, της 18ης Νοεμβρίου 1992, που βεβαιώνει ότι τον είχε προσλάβει ως βοηθό ερευνών.

- 43 Ο προσφεύγων εξανίσταται κατά της επιχειρηματολογίας του Κοινοβουλίου σχετικά με την αποδεικτική αξία, στο πλαίσιο της παρούσας διαφοράς, της αδειάς διαμονής που του χορήγησαν οι αρχές του Λουξεμβούργου. Κατά τον προσφεύγοντα, το δελτίο παραμονής χορηγείται παλαιόθεν στους μη υπηκόους ενός κράτους για την υλοποίηση της αδειάς που τους χορηγείται να διαμένουν ή να εγκαθίστανται στο εθνικό έδαφος. Εν προκειμένω, το δελτίο διαμονής υπηκόου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το οποίο χορηγήθηκε στον προσφεύγοντα από τις αρχές του Λουξεμβούργου, ισοδυναμεί με «άδεια οριστικής εγκαταστάσεως» και ισχύει για πέντε έτη. Ο προσφεύγων δεν αντιλαμβάνεται πώς θα μπορούσε να του επιτραπεί να εγκατασταθεί στο Λουξεμβούργο, και ειδικότερα στο Mamer, χωρίς να έχει προηγουμένως επανεγκατασταθεί στο Mamer.
- 44 Ο προσφεύγων ναι μεν αναγνωρίζει ότι η χορήγηση του δελτίου διαμονής του πιθανώς να διευκολύνθηκε από το ότι προηγουμένως ήταν εγκαταστημένος στο Mamer και από το γεγονός ότι είναι κύριος οικίας εντός του εν λόγω δήμου, φρονεί όμως ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτός ο ισχυρισμός ότι η χορήγηση αυτή δεν ανταποκρίνεται στην πραγματική του εγκατάσταση στο Mamer. Ο αντίθετος ισχυρισμός θα ισοδυναμούσε με αμφισβήτηση της αποτελεσματικότητας των διοικητικών αρχών του Λουξεμβούργου κατά την εφαρμογή των διατάξεων αστυνομίας αλλοδαπών, δηλαδή με τον ισχυρισμό ότι το δελτίο ταυτότητας που του χορηγήθηκε κατ' αυτό τον τρόπο δεν αποτελεί παρά πράξη χαριστική.
- 45 Ο προσφεύγων προσθέτει ότι αν, όπως υποστηρίζει το Κοινοβούλιο, ουδέποτε εγκαταστάθηκε στο Mamer, το δελτίο διαμονής του κατέστη ανίσχυρο, εφόσον προβλέπεται ότι «το δελτίο διαμονής χάνει την ισχύ του, όταν ο κάτοχός του κατοικεί πέραν των έξι μηνών αδιαλείπτως εκτός του Μεγάλου Δουκάτου». Όμως, η ισχύς της αδειάς διαμονής του προσφεύγοντος ουδέποτε αμφισβητήθηκε από τις αρχές του Λουξεμβούργου.
- 46 Ο προσφεύγων συμπεραίνει ότι το Κοινοβούλιο δεν μπορεί να υποστηρίξει, χωρίς να προσβάλει το ίδιο το κύρος του δελτίου διαμονής του προσφεύγοντος, ότι το δελτίο αυτό και η εγκατάσταση στο Mamer την οποία επιτρέπει δεν προϋποθέτουν την προηγούμενη επανεγκατάστασή του σ' αυτό τον τόπο.
- 47 Εξάλλου, ο προσφεύγων αμφισβητεί τη λυσιτέλεια των συλλογισμών που αναπτύσσει το Κοινοβούλιο σχετικά με τη δίκη του διαζυγίου του. Οι όροι που χρησιμοποίησαν τα δικαστήρια του Λουξεμβούργου στο πλαίσιο της δίκης διαζυγίου έχουν ειδικό πεδίο εφαρμογής, το οποίο προσδιορίζεται από τα

χαρακτηριστικά της εν λόγω δίκης και από τα νομοθετικά και κανονιστικά κείμενα, καθώς και από τη νομολογία που τη στηρίζουν. Το πεδίο εφαρμογής τους δεν μπορεί να μεταφερθεί σε δίκη σχετικά με τη δημόσια κοινοτική υπηρέση.

48 Το Κοινοβούλιο απαντά ότι η καταβολή της αποζημίωσης επανεγκαταστάσεως εξαρτάται από την αλλαγή κατοικίας (βλ. την πιο πρόσφατη επί του θέματος απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Νοεμβρίου 1982, 79/82, Evens κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 1982, σ. 4033), από την πραγματική μεταφορά της συνήθους κατοικίας στον νέο τόπο ο οποίος αναφέρεται ως τόπος επανεγκαταστάσεως, από την ύπαρξη ενεργού και πραγματικού δεσμού μεταξύ του πρώην υπαλλήλου και του τόπου αυτού και από την εγκατάσταση της κυρίας κατοικίας του στον τόπο αυτό.

49 Το Κοινοβούλιο προσθέτει ότι το να έχει κανείς την πραγματική του κατοικία σ' έναν τόπο δεν τον εμποδίζει ασφαλώς να μπορεί να έχει και αλλού δεύτερη κατοικία, αλλά μια εικονική κατοικία δεν μπορεί να θεμελιώσει την παροχή αποζημίωσης επανεγκαταστάσεως. Έτσι, στην υπόθεση Gutmann κατά Επιτροπής, ο γενικός εισαγγελέας Mancini αναγνώρισε την απολύτως εικονική φύση μιας δήθεν επανεγκαταστάσεως στο Παρίσι, παρά την προσκόμιση πιστοποιητικού κατοικίας που είχαν εκδώσει οι αρχές αυτής της πόλεως (βλ. προτάσεις στην απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Οκτωβρίου 1983, 92/82, Συλλογή 1983, σ. 3127, και συγκεκριμένα σ. 3136). Με την ίδια λογική το Δικαστήριο δέχθηκε ότι «η επίσημη άδεια διαμονής εκπληρώνει την ειδική λειτουργία της στο πλαίσιο μόνον των εθνικών διατάξεων περί εγγραφής στα δημοτολόγια και δεν εμποδίζει, αυτή καθαυτή, να έχει στην πραγματικότητα ο κάτοχός της την πραγματική του κατοικία αλλού» (απόφαση της 14ης Ιουλίου 1988, 284/87, Schäfflein κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 4475).

50 Το Κοινοβούλιο αποκρούει τις αποδείξεις που επικαλείται ο προσφεύγων για να θεμελιώσει την πραγματική του επανεγκατάσταση στο Mamer.

51 Όσον αφορά την επιστροφή από τον προσφεύγοντα της βελγικής ειδικής αδειάς διαμονής του τον Ιανουάριο του 1989, το Κοινοβούλιο εκθέτει ότι η επιστροφή αυτή επιβαλλόταν από μόνο το γεγονός ότι ο προσφεύγων έπαυσε, περί τα τέλη του 1988, να υπηρετεί στο Κοινοβούλιο. Η άδεια αυτή καθώς και της συζύγου χάνουν, πράγματι, την αξία τους και πρέπει να επιστρέφονται αυτομάτως ευθύς ως ο κύριος δικαιούχος χάνει την ιδιότητα του υπαλλήλου. Από την επιστροφή αυτή ουδόλως προκύπτει ότι ο προσφεύγων ειδοποίησε τις βελγικές αρχές για την ενδεχόμενη αναχώρησή του ή, κατά μείζονα λόγο, ότι μετέφερε την κατοικία του από τις Βρυξέλλες στο Mamer.

- 52 Το Κοινοβούλιο δεν αντιλαμβάνεται ούτε πώς ο προσφεύγων πληροφόρησε τις τοπικές αρχές για την αναχώρησή του, αφού από το πιστοποιητικό κατοικίας του προκύπτει σαφώς ότι ήταν πάντοτε εγγεγραμμένος στο Mamer και ποτέ στον Δήμο των Βρυξελλών Ixelles. Αυτό βεβαιώνεται από τη δήλωση του ίδιου του προσφεύγοντος, σύμφωνα με την οποία «εγγραφή στον Δήμο Βρυξελλών δεν έγινε, αφού αναχώρησα αμέσως για το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου».
- 53 Όσον αφορά το δελτίο διαμονής και τα πιστοποιητικά κατοικίας που επικαλείται ο προσφεύγων, το Κοινοβούλιο διαπιστώνει, πρώτον, ότι ούτε η αίτηση χορηγήσεως δελτίου ταυτότητας αλλοδαπού ούτε η άδεια διαμονής ούτε το πιστοποιητικό κατοικίας αποδεικνύουν επανεγκατάσταση του προσφεύγοντος από τις Βρυξέλλες στο Mamer. Από τα έγγραφα αυτά προκύπτει πράγματι ότι ο προσφεύγων ήταν αδιαλείπτως από το 1973 εγγεγραμμένος στο μητρώο πληθυσμού του Δήμου Mamer και ότι η αναχώρησή του για τις Βρυξέλλες τον Ιανουάριο του 1988 ουδέποτε δηλώθηκε στον Δήμο Mamer. Εφόσον γίνουν πιστευτά τα έγγραφα αυτά, ο προσφεύγων είχε από το 1973 πάντοτε την κατοικία του στο Mamer και ουδέποτε τη μετέφερε στις Βρυξέλλες· επομένως, δεν επανεγκαταστάθηκε στο Mamer αφού έφυγε από τις Βρυξέλλες.
- 54 Το Κοινοβούλιο τονίζει, δεύτερον, ότι τα έγγραφα που αναφέρονται πιο πάνω στηρίζονται στις δηλώσεις του ίδιου του προσφεύγοντος. Ελλείψει δηλώσεως αναχωρήσεως για τις Βρυξέλλες, η σημερινή εγγραφή στα δημοτολόγια του Mamer στηρίζεται πάντοτε στην πρώτη εγγραφή, η οποία έγινε μετά την πρώτη είσοδο του προσφεύγοντος στο Λουξεμβούργο το 1973, ανεξαρτήτως του αν επιβεβαιώθηκε ή όχι αργότερα από μεταγενέστερες δηλώσεις του προσφεύγοντος στη δημοτική διοίκηση. Είναι αυτονόητο ότι η έκδοση της αδείας διαμονής και των πιστοποιητικών κατοικίας θεμελιώνονται επίσης στην ίδια αυτή εγγραφή στο Mamer.
- 55 Όσον αφορά τη δεύτερη κατοικία στις Βρυξέλλες, το Κοινοβούλιο τονίζει ότι τα σχετικά έγγραφα προσκομίστηκαν από τον ίδιο τον προσφεύγοντα μετά την έναρξη της παρούσας δίκης (η δήλωσή του του Απριλίου 1992) ή εκδόθηκαν βάσει αυτής της δηλώσεως (η ειδοποίηση-απόσπασμα του φορολογικού καταλόγου που εκδόθηκε στις 3 Νοεμβρίου 1992). Το τελευταίο αυτό έγγραφο οφείλεται στο γεγονός ότι είναι κύριος διαμερισματος στο Ixelles και ότι δεν είναι εγγεγραμμένος στα δημοτολόγια του δήμου αυτού. Εξάλλου, το γεγονός ότι διαθέτει κατάλυμα στον προηγούμενο τόπο υπηρεσίας του, στις Βρυξέλλες, δεν αποδεικνύει ότι κατοικεί πραγματικά στο Mamer.

- 56 Όσον αφορά τη σύμβαση που συνήψε με βουλευτή του Κοινοβουλίου, το Κοινοβούλιο υποστηρίζει ότι από το προσκομισθέν έγγραφο προκύπτει ότι ο προσφεύγων έχει τον κύριο τόπο εργασίας του στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, από τον οποίο οφείλει να ενεργεί διάφορες εργασίες σε όλα τα κράτη μέλη της Κοινότητας. Μολονότι ο προσφεύγων υποστηρίζει με το υπόμνημα απαντήσεως ότι, «στο πλαίσιο των καθηκόντων του ως βοηθού βουλευτή, υποχρεούται να εργάζεται συχνά εκτός Λουξεμβούργου, ειδικότερα δε στις Βρυξέλλες», το Κοινοβούλιο δεν αντιλαμβάνεται πώς το σύνολο αυτών των δηλώσεων μπορεί να στηρίξει την άποψη περί πραγματικής επανεγκαταστάσεως στο Mamer.
- 57 Το Κοινοβούλιο παρατηρεί περαιτέρω ότι τα έγγραφα που επικαλέσθηκε και τα επιχειρήματα που προέβαλε ο προσφεύγων, κατά το μέτρο που έπρεπε να θεμελιώσουν την επανεγκατάστασή του, βρίσκονται σε αντίφαση με τα έγγραφα, τις δηλώσεις και τα περιστατικά που αναφέρονται πιο κάτω, που ουδόλως επιβεβαιώνουν την άποψη του προσφεύγοντος ότι επανεγκαταστάθηκε στη διεύθυνσή του στο Mamer στις αρχές του 1989 ή έστω αργότερα.
- 58 Πρώτον, το Κοινοβούλιο υπενθυμίζει ότι στις 8 Αυγούστου 1988 ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων του tribunal d'arrondissement του Λουξεμβούργου, στο πλαίσιο διατάξεως που διέταξε προσωρινά μέτρα κατά τη διάρκεια της δίκης διαζυγίου, επέτρεψε στη σύζυγο του προσφεύγοντος να κατοικεί, διαρκούσης της δίκης, χωριστά από αυτόν στο Mamer, απαγόρευσε στον τελευταίο να την ενοχλεί και απέρριψε, καθόσον ο προσφεύγων εργαζόταν και κατοικούσε στις Βρυξέλλες, το ανταγωνικό του αίτημα να μπορεί να κατοικεί στο ίδιο ακίνητο με τη σύζυγό του. Έτσι, αν γίνει πιστευτό το πιστοποιητικό κατοικίας που προσκόμισε ο προσφεύγων, θα πρέπει ο τελευταίος να κατοικούσε πάντοτε σε κατοικία στην οποία του απαγορεύθηκε με δικαστική απόφαση να εισέρχεται.
- 59 Δεύτερον, το Κοινοβούλιο αναφέρεται σε διάφορες αποφάσεις δικαστηρίων του Λουξεμβούργου που εκδόθηκαν μεταξύ του προσφεύγοντος, «κατοίκου Βρυξελλών (...)», και της G. κατά το διάστημα μεταξύ της 8ης Φεβρουαρίου 1989 και της 8ης Ιουλίου 1992.
- 60 Τρίτον, το Κοινοβούλιο επικαλείται διάφορα έγγραφα που του απηύθυναν ο προσφεύγων ή η σύζυγός του. Σ' ένα έγγραφο της 15ης Ιουνίου 1990, ο προσφεύγων αναφέρεται στη διαπίστωση της εκπνοής της ελαχίστης προθεσμίας πραγματικού χωρισμού τη 12η Ιουνίου 1990, ημερομηνία καταθέσεως των τελευταίων προτάσεων στη δίκη διαζυγίου. Με έγγραφο της 19ης Ιουνίου 1990,

η G. δήλωσε ότι ζούσε χωριστά από τον σύζυγό της στο Mamer και, υποβάλλοντας τη διάταξη ασφαλιστικών μέτρων της 8ης Αυγούστου 1988, ζήτησε, ενόψει του χωρισμού αυτού, την καταβολή του επιδόματος στέγης, των σχολικών επιδομάτων και των επιδομάτων συντηρουμένων τέκνων στον λογαριασμό της στο Λουξεμβούργο. Με έγγραφο της 7ης Οκτωβρίου 1991 ο ίδιος ο προσφεύγων δήλωσε ότι «(...) θα εγκαταλείψω την τωρινή μου κατοικία στις Βρυξέλλες (...), για να επανέλθω στο Mamer (...)». Με έγγραφο της 11ης Δεκεμβρίου 1991, δηλαδή λίγο μετά την κατάθεση της αιτήσεως χορηγήσεως αποζημιώσεως επανεγκαταστάσεως και συγχρόνως με την κατάθεση της αιτήσεως «μεταφοράς των οικονομικών του δικαιωμάτων», ο προσφεύγων ζήτησε να συνεχίσει να του αποστέλλεται η αλληλογραφία του στη διεύθυνσή του στις Βρυξέλλες, διότι υπέθετε ότι η σύζυγός του στο Mamer δεν θα του τη διαβίβαζε.

- 61 Το Κοινοβούλιο συνάγει από όλα τα προεκτεθέντα ότι ο προσφεύγων κατοικούσε πραγματικά στις Βρυξέλλες κατά τη δίκη του διαζυγίου (από το 1989 έως το 1992) και εκφράζει σοβαρές αμφιβολίες ως προς την πραγματοποίηση της μεταφοράς της πραγματικής κατοικίας του προσφεύγοντος στο Mamer, υποστηρίζοντας ότι υφίστανται ισχυρά τεκμήρια για την εικονικότητα της επίσημης κατοικίας του προσφεύγοντος στον Δήμο Mamer. Πράγματι, τα έγγραφα που επικαλείται ο προσφεύγων καλύπτουν μακρές περιόδους κατά τις οποίες αναμφισβήτητα δεν κατοικούσε στο Mamer, ενόψει, μεταξύ άλλων, των εγγράφων που αφορούν το διαζύγιο του, μιας δηλώσεως της πρώην συζύγου του και των ιδίων δηλώσεών του.
- 62 Το Κοινοβούλιο συμπεραίνει ότι, ενόψει του περιεχομένου, της προελεύσεως και των ανακολουθιών των εγγράφων που προσκόμισε ο προσφεύγων, καθώς και των εγγράφων ή πληροφοριών που διαθέτει και τα οποία αντικρούουν την άποψη περί επανεγκαταστάσεως στο Mamer, δεν μπορούσε να προβεί στην καταβολή αποζημιώσεως επανεγκαταστάσεως στον προσφεύγοντα.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 63 Το Πρωτοδικείο τονίζει καταρχάς ότι η προσφυγή πρέπει να λογισθεί βάλουσα κατά της σιωπηρής αποφάσεως περί απορρίψεως της αιτήσεως του προσφεύγοντος της 7ης Οκτωβρίου 1991, η οποία εκδόθηκε στις 7 Φεβρουαρίου 1992, και όχι κατά του εγγράφου της 10ης Δεκεμβρίου 1991, το οποίο δεν βλέπει τον προσφεύγοντα.
- 64 Πρέπει να υπομνηστεί ότι από τον συνδυασμό των άρθρων 5, παράγραφος 1, και 6, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, αφενός, και του

άρθρου 24 του Καθεστώτος, αφετέρου, προκύπτει ότι ο έκτακτος υπάλληλος που λάμβανε επίδομα αποδημίας ή που αποδείκνυε ότι υποχρεώθηκε να αλλάξει κατοικία για να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του άρθρου 20 του ΚΥΚ δικαιούται αποζημιώσεως επανεγκαταστάσεως ίσης προς βασικούς μισθούς δύο μηνών κατά την οριστική λήξη των καθηκόντων του. Η αποζημίωση αυτή καταβάλλεται κατόπιν αποδείξεως της επανεγκαταστάσεως του υπαλλήλου και της οικογενείας του σε τόπο ο οποίος απέχει 70 τουλάχιστον χιλιόμετρα από τον τόπο υπηρεσίας του, και υπό την προϋπόθεση ότι η επανεγκατάσταση αυτή πραγματοποιήθηκε το αργότερο τρία έτη μετά τη λήξη των καθηκόντων του.

- 65 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η καταβολή της αποζημιώσεως επανεγκαταστάσεως εξαρτάται από την αλλαγή κατοικίας (βλ. την προαναφερθείσα πιο πρόσφατη επί του θέματος απόφαση Evens κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου), δηλαδή από την πραγματική μεταφορά της συνήθους κατοικίας του υπαλλήλου στον νέο τόπο τον οποίο δήλωσε ως τόπο επανεγκαταστάσεως.
- 66 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι εναπόκειται στον υπάλληλο να αποδείξει, με κάθε νόμιμο μέσο, ότι άλλαξε πράγματι κατοικία εντός των τριών ετών που έπονται της οριστικής λήξεως των καθηκόντων του. Για να διευκολύνει τις σχέσεις μεταξύ των υπαλλήλων και της διοικήσεως όσον αφορά την απόδειξη της επανεγκαταστάσεως, το Κοινοβούλιο διένευε τον Φεβρουάριο 1991 μια ανακοίνωση η οποία προβλέπει ότι ο υπάλληλος πρέπει να προσκομίζει «πιστοποιητικό κατοικίας που να αποδεικνύει ότι η αλλαγή κατοικίας (...) έγινε πράγματι». Η ανακοίνωση αυτή επιβεβαιώνει, αφενός μεν, τις υποχρεώσεις σε θέματα αποδείξεως του υπαλλήλου και διευκρινίζει, αφετέρου δε, ποιο είναι το έγγραφο που πρέπει να προσκομίσει ο υπάλληλος. Κατά συνέπεια, το πιστοποιητικό κατοικίας είναι, καταρχήν, επαρκής απόδειξη της επανεγκαταστάσεως του υπαλλήλου, πλην αν η ΑΔΑ προβάλλει στοιχεία που μπορούν να θέσουν σε αμφιβολία την αποδεικτική του ισχύ, οπότε ο υπάλληλος έχει την υποχρέωση να προσκομίσει συμπληρωματικά στοιχεία για να αποδείξει ότι η «αλλαγή κατοικίας του έγινε πράγματι».
- 67 Πριν ερευνηθεί αν, στην προκειμένη περίπτωση, το Κοινοβούλιο προσκόμισε στοιχεία που να μπορούν να θέσουν σε αμφιβολία την αποδεικτική ισχύ του πιστοποιητικού κατοικίας της 21ης Νοεμβρίου 1991, πρέπει να τονιστεί ότι ο προσφεύγων δεν προσδιόρισε την ημερομηνία επανεγκαταστάσεώς του στο Mamer και ότι ομολογεί ότι η επανεγκατάστασή του έπρεπε να γίνει πριν από την 31η Δεκεμβρίου 1991, δηλαδή τρία έτη πριν από τη λήξη των καθηκόντων του, για να έχει δικαίωμα αποζημιώσεως επανεγκαταστάσεως. Κατά συνέπεια, τα στοιχεία που αποδεικνύουν την επανεγκατάσταση του προσφεύγοντος μετά την ημερομηνία αυτή στερούνται σημασίας.

- 68 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει εξάλλου ότι η επανεγκατάσταση του προσφεύγοντος δεν μπορούσε να γίνει πριν από τις 7 Οκτωβρίου 1991. Πράγματι, στην αίτησή του περί καταβολής της αποζημιώσεως επανεγκαταστάσεως που φέρει την ημερομηνία της 7ης Οκτωβρίου 1991, ο προσφεύγων δήλωσε: «(...) επιθυμώ να σας υποβάλω την αίτησή μου σχετικά με την αποζημίωση επανεγκαταστάσεως κατόπιν αλλαγής της κατοικίας μου. Πράγματι, *θα εγκαταλείψω την τωρινή κατοικία μου στις Βρυξέλλες (...), για να επανέλθω στο Mamer*». Έτσι, ο προσφεύγων προσδιόρισε σαφώς ότι κατά την 7η Οκτωβρίου 1991 κατοικούσε ακόμη στις Βρυξέλλες και ότι είχε πρόθεση να μεταφέρει την κατοικία του στο Mamer. Το κείμενο της αιτήσεως επιβεβαιώνεται στο σημείο αυτό από τη δήλωση του προσφεύγοντος της 9ης Νοεμβρίου 1988, ενόψει της λήξεως των καθηκόντων του, στην οποία ανέφερε ότι: «Επέλεξα ως κατοικία μου από 1ης Ιανουαρίου 1989 την (...) τωρινή κατοικία (...) Βρυξέλλες.» Η δήλωση αυτή αποδεικνύει ότι, κατά τη λήξη των καθηκόντων του, ο προσφεύγων δεν είχε την πρόθεση να αλλάξει αμέσως τον τόπο κατοικίας του. Τα στοιχεία αυτά επιβεβαιώνονται ακόμη από έγγραφο του προσφεύγοντος της 11ης Δεκεμβρίου 1991, με το οποίο γνωστοποίησε στο Κοινοβούλιο τον νέο αριθμό λογαριασμού του στο Λουξεμβούργο, μετά το έγγραφό του της 21ης Νοεμβρίου 1991, και στο οποίο ανέφερε ότι: «Da ich vermuten muß, daß Frau G. in Mamer mir meine Post nicht übergeben wird, möchte ich Sie bitten, (sie) an meine Brüsseler Anschrift weiterzuversenden, bis die Scheidung ausgesprochen ist.» («Επειδή φοβούμαι ότι η G. στο Mamer δεν θα μου διαβιβάζει την αλληλογραφία μου, σας παρακαλώ να εξακολουθήσετε να μου την αποστέλλετε στη διεύθυνσή μου στις Βρυξέλλες ώσπου να εκδοθεί το διαζύγιο.») Το περιεχόμενο των δύο τελευταίων αυτών εγγράφων αποσαφηνίστηκε από τον προσφεύγοντα στο υπόμνημα απαντήσεώς του ως εξής: «(...) ναι μεν αρχικά ο προσφεύγων δήλωσε ότι, *διατηρώντας την κατοικία του στις Βρυξέλλες, επιθυμούσε να ασκεί τα οικονομικά του δικαιώματα στην πόλη αυτή, εντούτοις ενόψει της νέας αδειάς εγκαταστάσεως στο Mamer που του είχε μόλις χορηγηθεί ο προσφεύγων ζήτησε ευλόγως τη μεταφορά του κέντρου ασκήσεως των οικονομικών του δικαιωμάτων*». Στα διάφορα αυτά στοιχεία πρέπει να προστεθεί ακόμα η απόφαση που έλαβε η ΑΔΑ στις 17 Δεκεμβρίου 1991, κατόπιν του εγγράφου του προσφεύγοντος της 11ης Δεκεμβρίου 1991, περί μεταφοράς των οικονομικών του δικαιωμάτων αναδρομικά από 1ης Δεκεμβρίου 1991 μόνον.

- 69 Από τα προηγούμενα προκύπτει ότι η επανεγκατάσταση του προσφεύγοντος δεν μπορούσε να γίνει πριν από τις 7 Οκτωβρίου 1991 και ότι, για να υπάρξει δικαίωμα καταβολής της αποζημιώσεως επανεγκαταστάσεως, έπρεπε να γίνει πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1991. Κατά συνέπεια, δεν συντρέχει λόγος έρευνας των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε ο προσφεύγων παρά μόνον καθόσον μπορούν να αποδείξουν την επανεγκατάστασή του στο Mamer μεταξύ των δύο αυτών ημερομηνιών.

- 70 Πρέπει να υπομνηστεί ότι, κατά την εν λόγω περίοδο και σχετικά με αυτήν, ο προσφεύγων προσκόμισε ένα πιστοποιητικό κατοικίας, της 21ης Νοεμβρίου 1991, που προέρχεται από τον Δήμο Mamer. Το Πρωτοδικείο φρονεί ότι οφείλει να ερευνήσει εν προκειμένω αν, κατά τον χρόνο προσκομίσεως του πιστοποιητικού αυτού κατοικίας, η ΑΔΑ είχε λόγους να αμφισβητήσει την αποδεικτική του ισχύ όσον αφορά την επανεγκατάσταση του προσφεύγοντος και να ζητήσει, κατά συνέπεια, την προσκόμιση άλλων αποδεικτικών στοιχείων πέραν εκείνου που αναφέρεται στην ανακοίνωση του Φεβρουαρίου 1991.
- 71 Πρέπει να τονιστεί σχετικά, πρώτον, ότι ο χρόνος και το ίδιο το περιεχόμενο της αιτήσεως καταβολής της αποζημιώσεως επανεγκαταστάσεως της 7ης Οκτωβρίου 1991 επέτρεπε στο Κοινοβούλιο να αναρωτηθεί αν ήταν πραγματική η επανεγκατάσταση του προσφεύγοντος. Πράγματι, η ΑΔΑ γνώριζε ότι η προθεσμία των τριών ετών εξέπνεε ένα μήνα και δέκα ημέρες μετά την κατάθεση του πιστοποιητικού κατοικίας και ότι την 7η Οκτωβρίου 1991 ο προσφεύγων δεν είχε ακόμη επανεγκατασταθεί στο Mamer. Δεύτερον, το έγγραφο του προσφεύγοντος της 11ης Δεκεμβρίου 1991 μπορούσε να επιβεβαιώσει αυτές τις αμφιβολίες, αφού ζητούσε να αποστέλλεται στο μέλλον η αλληλογραφία του στην παλιά του κατοικία και όχι στη φερομένη ως νέα κατοικία του, λόγω των φόβων του ότι η σύζυγός του, της οποίας εκκρεμούσε η αγωγή διαζυγίου, δεν θα του τη διαβίβαζε. Έτσι όμως ο προσφεύγων επισήμανε στην ΑΔΑ ότι εκκρεμούσε δίκη διαζυγίου, στο πλαίσιο της οποίας του είχε απαγορευθεί, με διάταξη της 8ης Αυγούστου 1988, να κατοικήσει στη διεύθυνση στην οποία ισχυριζόταν ότι είχε επανεγκατασταθεί.
- 72 Εξάλλου, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι αυτό καθαυτό το πιστοποιητικό κατοικίας που προσκόμισε ο προσφεύγων ουδόλως αποδεικνύει αλλαγή κατοικίας, εφόσον αναφέρει ότι ο προσφεύγων ήταν από το 1973 αδιαλείπτως εγγεγραμμένος στο μητρώο κατοίκων του Δήμου Mamer, περιλαμβανομένων των περιόδων κατά τις οποίες είναι αναμφισβήτητο ότι δεν κατοικούσε στο Mamer, όπως μεταξύ Ιανουαρίου 1988 και 7ης Οκτωβρίου 1991. Εφόσον δεν αναφέρει την αναχώρησή του για τις Βρυξέλλες τον Ιανουάριο 1988, το έγγραφο αυτό δεν μπορεί να αποδείξει την επανεγκατάσταση του προσφεύγοντος στο Mamer, αφού είναι το αποτέλεσμα της πρώτης εγγραφής του στα μητρώα του Mamer κατόπιν της πρώτης του εισόδου στο Λουξεμβούργο το 1973. Συνεπώς δεν πρόκειται σε καμία περίπτωση για πιστοποιητικό κατοικίας που αποδεικνύει ότι η αλλαγή κατοικίας έγινε πράγματι κατά την έννοια της ανακοινώσεως του Φεβρουαρίου 1991. Τα διάφορα αυτά στοιχεία ήταν επαρκή για να επιτρέψουν στο Κοινοβούλιο να ζητήσει από τον προσφεύγοντα την προσκόμιση συμπληρωματικών αποδεικτικών στοιχείων της επανεγκαταστάσεώς του στο Mamer.

73 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι τα συμπληρωματικά αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίστηκαν τελικά από τον προσφεύγοντα δεν μπορούν να αποδείξουν την επανεγκατάσταση του προσφεύγοντος στο Mamer μεταξύ 7ης Οκτωβρίου 1991 και 31ης Δεκεμβρίου 1991. Πράγματι, όπως σημειώνει το Κοινοβούλιο, ούτε η αίτηση χορηγήσεως δελτίου ταυτότητας αλλοδαπού ούτε το ίδιο αυτό το δελτίο, όπως προσκομίστηκαν από τον προσφεύγοντα, αποδεικνύουν την πραγματική επανεγκατάσταση του προσφεύγοντος από τις Βρυξέλλες στο Mamer, κατά την επίμαχη περίοδο, δεδομένου ότι τα έγγραφα αυτά έχουν ως ημερομηνία αντιστοίχως τη 13η Μαρτίου και τον Σεπτέμβριο του 1989. Η επιστροφή από τον προσφεύγοντα της βελγικής ειδικής αδειάς διαμονής του δεν αποδεικνύει ούτε ότι ο προσφεύγων ειδοποίησε τις βελγικές αρχές για τυχόν αναχώρηση ούτε, πολύ περισσότερο, ότι μετέφερε την κατοικία του από τις Βρυξέλλες στο Mamer, αλλά μόνον ότι δεν τελεί πλέον στην υπηρεσία των Κοινοτήτων. Όσον αφορά τα λοιπά στοιχεία που προσκόμισε ο προσφεύγων, όπως έγγραφα φορολογικής φύσεως, πρέπει να τονιστεί ότι τα βελγικά έγγραφα αναφέρονται σε περίοδο μεταγενέστερη της επίμαχης περιόδου και ότι προέρχονται από δήλωση στην οποία προέβη ο προσφεύγων στο Ixelles τη 15η Απριλίου 1992. Όσον αφορά τα έγγραφα του Λουξεμβούργου, αυτά είναι αποκλειστικά το αποτέλεσμα του γεγονότος ότι ο προσφεύγων είναι από πολλών ετών κύριος οικίας στο Mamer. Η αποδεικτική ισχύς της διευθύνσεως στην οποία στάλθηκαν τα έγγραφα αυτά στον προσφεύγοντα εκμηδενίζεται από το γεγονός ότι η διεύθυνση αυτή επαναλαμβάνεται στα έγγραφα αυτά για χρονικά σημεία κατά τα οποία ο προσφεύγων δεν κατοικούσε στο Mamer, όπως παραδείγματος χάρη για τις 23 Νοεμβρίου 1990.

74 Από το σύνολο των σκέψεων αυτών, κατά μείζονα δε λόγο αν οι σκέψεις αυτές εκτιμηθούν υπό το φως των διαφόρων στοιχείων που προσκόμισε το Κοινοβούλιο, ιδίως εκείνων που αναφέρονται στη δίκη διαζυγίου του προσφεύγοντος και στο ότι δημιούργησε νέα οικογενειακή εστία στο Βέλγιο, προκύπτει ότι δικαίως το Κοινοβούλιο αρνήθηκε να καταβάλει στον προσφεύγοντα, βάσει των στοιχείων αυτών, αποζημίωση επανεγκαταστάσεως για τους λόγους που γνωστοποίησε στον προσφεύγοντα με το έγγραφό του της 3ης Απριλίου 1992.

75 Κατά συνέπεια, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

76 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Κατά το άρθρο όμως 88 του ίδιου αυτού κανονισμού, στις διαφορές μεταξύ των Κοινοτήτων και των υπαλλήλων τους, τα όργανα φέρουν τα έξοδά τους.

- 77 Έν προκειμένω, δεν συντρέχει λόγος αποκλίσεως από τον κανόνα αυτό, όπως ζητεί ο προσφεύγων. Πράγματι, ο προσφεύγων δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι η πρώτη προσφυγή του δικαιολογούνταν αποκλειστικά από τη στάση του Κοινοβουλίου επί του θέματος της αποζημιώσεως πρώτης εγκαταστάσεως που του είχε καταβληθεί, αφού η προσφυγή αυτή αφορούσε όχι μόνον την αποζημίωση αυτή, αλλά επίσης την αποζημίωση επανεγκαταστάσεως την οποία ζητούσε να λάβει.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Απορρίπτει τις προσφυγές.**
- 2) **Κάθε διάδικος φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα.**

Barrington

Lenaerts

Καλογερόπουλος

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 28 Σεπτεμβρίου 1993.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

D. P. M. Barrington